Prolog – výpisky Tomáš Slavíček 5/2011

Hraniční stavy

- [] prázdný seznam, [_] právě 1 prvek, [A,B|T] alespoň 2 prvky
- reprezentace bin. stromu: nil prázdný strom, t(nil,X,nil) 1 prvek, t(L,X,R) strom

Operátory/predikáty

- X+2 = 3+Y žádost o unifikaci (obdoba zapsání výrazu rovnou do hlavy / těla)
- X1 is X + 1 predikát číselného vyhodnocení výrazu (musí být napravo = v těle)
- X @>= Y, X @< Z porovnání 2 libovolných termů, X == Y termy jsou identické, \== ident. nejsou
- X < Y, X >= Y aritmetické porovnání, X =:= Y aritmetická rovnost, X =\= Y aritm. nerovnost
- / dělení, // celočíselné dělení, abs absolutní hodnota, ** mocnění?
- var(X) ve chvíli vyhodnocování je X volná proměnná, nonvar(X) proměnná už má hodnotu
- fail. predikát, co okamžitě selže, true. vždy pravda, (repeat. cyklus)
- atom(X) X je atom, atomic(X) X je atom nebo číslo, number(X) X je číslo

Zápis programu

- deklarace procedury: %nazev(+VstupniParametr,-VystupniParametr)
- každá klauzule ukončena tečkou, predikáty (v těle) odděleny čárkou / středníkem (= nebo)
- způsob vyhodnocování: backtracking a unifikace

Ostatní

- S-K rozdílový seznam, spojení v konstantním čase conc(A-B,B-C,A-C).
- ! operátor řezu zmrazí dané substituce, zastaví backtrackování, neskáče na další řádku
- not P negace, P nesmí být volná proměnná!
 - o implementováno not(P) :- P, !, fail. not(P) :- true.

Použití akumulátoru – sémantika

- přidáváme další parametr Akum
- reverse seznamu: odtrhnutou hlavu vkládáme do Akum rev([X|T],A,V) :- rev(T,[X|A],V).
 - o v rámci hraniční podmínky: kopírujeme na výstup rev([],A,A).
 - tip: palindrom(S) = rev(S,S).
- [H|A] napravo = rovnou přidává při cestě tam (prvky budou odzadu, připojuje vždy hlavu)
- [H|A] nalevo směrem tam = odebírání ze seznamu
 - o směrem ven z rekurze = přidávání zpátky, v původním pořadí insert(P,[H|T],[H|V]) :-
- o výstup V se nestaráme, hodnoty se do něj dostanou přes hraniční podmínku z Akum

Zpracování bin. stromové struktury s Akum (memberTree, quicksort, fillTree, linearizeTree...)

- sémantika: zpracuje daný seznam, připojí za něj druhý už zpracovaný, předá na výstup
- implementace:
 - o odtrhává hlavu, podle té si určí levá část / pravá část
 - o zpracuje pravou část, připojuje za ni prázdný Akum, posílá do S1
 - o zpracuje levou část, připojuje za ni hlavu H + seznam S1, posílá na výstup
 - o v hraniční podmínce zkopíruje Akum na výstup

Haskell – výpisky 1/2 Tomáš Slavíček 5/2011

Zápis deklarace (hlavičky)

- max :: [Int] -> Int nebo max :: (Num a, Ord a) => [a] -> a
- klíčová slova: Int, Bool, Ordering, nebo Ord a, Num a, RealFloat a, Eq a
- a hodnota daného typu, [a] seznam hodnot, (a,a) dvojice, [(a,a)] seznam dvojic
 - o (a -> Bool) -> ... parametrem je funkce přijímající 1 parametr, vracející Bool
 - o ... -> a poslední parametr v hlavičce = návratová hodnota funkce

Hlavní myšlenky

- způsob vyhodnocování: pattern matching (ne unifikace! není to obousměrné)
- hlavní specifika: vše je funkce, možnost curryfikace (částečné aplikace funkcí)
- parametry funkcí se oddělují mezerami, priorita vyhodnocování lze ovlivnit použitím závorek
- výstupní hodnota funkce se v těle funkce nastavuje zapsáním "funkce = hodnota"
- není zde přetěžování funkcí (nemůže být stejná funkce s různým počtem parametrů)
- syntaxe je 2D záleží na odsazování kódu

Programovací konstrukce

- matchování vůči patternám:
 - funkce pattern = příkaz
 [] prázdný seznam, [x] 1 prvek, (x:xs) seznam, xs cokoliv
 - ... = error "xxx" vyhození chybové hlášky
- varianty dané patterny
 - o true / false upřesňující podmínky dané patterny
 - o tvar: | podmínka = příkaz (uvozené odsazeným svislítkem, před ním se nepíše =)
 - o př. filter p (x:xs) | p x == True = x : filter p xs | otherwise = filter p xs
- možnost pojmenování částí výpočtu
 - o funkce ... = **let** a = ... b = ... **in** a + 2 * b
- vnořená funkce (př. zavolání varianty funkce s akumulátorem)
 - o funkce x = funkce2 x y where funkce2 pattern1 = ... pattern2 = ...
- možnost dalšího řízení výpočtu (podmínkové příkazy, lze vložit napravo místo příkazu)
 - o if podmínka then příkaz else příkaz (else větev musí být)
 - o case objekt of pattern1 -> příkaz pattern2 -> příkaz
 - obdoba variant dané patterny, objekt = např. seznam
- pojmenování částí patterny (nebo výrazu) = as pattern
 - o merge s@(x:xs) [] = s
- přímé zapsání funkce jako parametr = lambda výraz
 - $\circ \ \ x = 2 * x \quad nebo \ \ \ x y = x + y$
- naplnění seznamu konkrétními hodnotami = list comprehensions
 - o fib = 1:1: [a + b | (a,b) <- zip fib (tail fib)] let first = sort [a | a <- xs, a <= x] in ...

Operátory

- x:acc dvojtečka = připojení hlavy k seznamu
- first ++ second spojení dvou seznamů (pozor, v lineárním čase!)
- f \$ g x zřetězují se výsledky funkcí (abychom nemuseli psát závorky), (f . g) x zřetězují se funkce

Haskell – výpisky 2/2 Tomáš Slavíček 5/2011

Užitečné funkce

- length délka seznamu, max největší prvek seznamu, compare vrátí větší ze 2 hodnot
- replicate zopakuje n-krát daný prvek, reverse obrátí seznam
- take vezme n prvků ze seznamu, takeWhile vezme prvky ze seznamu, dokud splňují Bool funkci
- **zip** ze 2 seznamů vytvoří seznam dvojic
- zipWith provede funkci mezi prvním a druhým seznamem, hodnotu vrátí do třetího seznamu
- **elem** prvek je v seznamu, **flip** obrátí 2 parametry funkce
- filter do nového seznamu umístí jen ty prvky ze seznamu, které vyhovují funkci
- merge spojí 2 setříděné? seznamy, flatten zlinearizuje pole polí hodnot do jednoho pole hodnot
- groupBy ze vstupního seznamu podle (a -> a -> Bool) funkce udělá seznam seznamů (= skupin)
- **fst, snd** vrátí první / druhý prvek dvojice (a,b)

Zjednodušení zápisu operací se seznamy

- předáváme binární funkci, startovní hodnotu (= akumulátor) a seznam
- **foldI** f z [] = z foldI f z (x:xs) = foldI f (f z x) xs ... **foldr** f z (x:xs) = f x (foldr f z xs)
 - o př. sum = foldl (+) 0 reverse = foldl (\acc $x \rightarrow x : acc$) [] flatten = foldr (++) []
 - o 3. parametr (seznam) se vezme pomocí curryfikace

Konstrukce nových typů (vlastní struktury, stromy...)

- data konstrukce nového typu, nalevo = typový konstruktor, napravo = datové konstruktory
 - o definice: data Point = Pt Float Float data Shape = Circle Point Float Rectagle
 - volání: spocitejObsah (Circle (Pt 0 0)) dosazujeme konkrétní hodnoty
 - možnost pojmenování parametrů: data Person = Person { firstName :: String, ... }
 - volání: vytiskni (Person { firstname="jmeno", ... })
 - o využití jako výčtové hodnoty: **data** Day = Monday | Tuesday | ...
 - o definice stromu:
 - data Tree a = Empty | Node a (Tree a) (Tree a)
 - př. následná deklarace funkce: treeInsert :: (Ord a) => a -> Tree a -> Tree a
 - a matchování vůči patternám: treelnsert x Empty = ...
 - rychlé vložení hodnot do stromu: foldr treeInsert Empty [1,2,3,4]
- type typová synonyma (možnost pojmenování už vytvořeného objektu jiným jménem)
 - o **type** Name = String **type** PhoneBook = [(Name, PhoneNumber)]

Další konstrukty

- "nullable typ" Maybe a
 - o př. Maybe Int může obsahovat buď hodnotu Just číslo, nebo Nothing
- String je typové synonymum pro [Char]
 - připojení 1 znaku na začátek = dvoutečkou (jako seznam)
 - o vypsání hodnoty: show x
 - o spojování stringů: shows hodnota string
 - připojí danou hodnotu ke stringu, funguje správně (v lineárním čase)
 - Ize řetězit tečkou: (shows 123 . shows 456) "abcde"